

Farní zpravodaj

2013 / 3

Římskokatolická farnost Děkanství Žamberk

září

.....

Vážení farníci,

prožíváme krásné zářijové období. Pro mnohé skončila doba prázdnin, dovolených a hodně dětí stojí na začátku školních povinností. Pro některé je to období nové práce, pro mnohé skončí sezóna, pro další se nic nového neděje. Svatováclavské období je pro nás příjemné, neboť sv. Václav je symbolem ušlechtilého člověka, světce, který dává příklad svým životem, přístupem k hodnotám a svojí vírou k živému Bohu a moudrostí. Toto si uvědomujeme o to více v době politických změn, hledání hodnot a proměn lidských srdcí, které sv. Václav velice dobře znal. K správnému hledání hodnot života jej vedla především jeho babička sv. Ludmila. Role babiček není jen rozmazlovat, ale především modlitba a směřovat k Bohu neboť rodiče mají „pochopitelné“ starosti. Ať tedy naše rozhodnutí jsou prostoupena Boží moudrostí a můžeme prožívat pozhnané období.

P. Olda Kučera

PODZIM

František Halas (ze sbírky Dokořán, 1936)

Jak peníz tiše položený slepci
jsi tu můj podzime
jak peníz tiše položený slepci
jste tady vy dny mé

Ty krásná větrnosti čistá
mi v dýmu natí dětství vracíš zpět
a zase žádostiv se vracím v stará místa
svou lásku povědět

Chudobě tvé a lidské bídě
že navždy jsem jen s ní
podzime ve své tesklivině
jen na mne dolehni

a vyplat' kovy listí svého
mě ze dnů odraných
a zbav mě všeho bázlivého
bych jiné v sebe vdých

Jak peníz tiše položený slepci
jsi tu můj podzime
jak peníz tiše položený slepci
jste tady vy dny mé

FARNÍ TÁBOR

My, kteří jsme již na farním táboře ve Slatině několikrát byli, jsme se poměrně dlouhou dobu těšili na setkání se „starými“, ale i s novými kamarády. Věděli jsme, že jako každý rok zde bude nabitý program plný zajímavostí a různých her. Většinu vedoucích velmi dobře známe, neboť mnoho z nich jezdí na tento tábor každoročně.

Tradičně jsme hned po příjezdu dostali cedulky se jmény pro rychlejší začlenění nových táborníků a byli jsme rozděleni do 4 skupin. Celý táborový týden se měl odehrávat v duchu pohádky Asterix a Obelix. My všichni, kteří tuto

pohádku známe, jsme byli nadšení, a to jsme ještě nevěděli, kdo a jak skvěle bude tyto pohádkové postavy představovat. Vám, kteří tuto pohádku neznáte, prozradíme, že jsme celý týden za pomoci pohádkových postav (našich vedoucích) shromažďovali různé ingredience, ze kterých jsme na závěr tábora uvařili kouzelný lektvar. Lektvar nám posloužil k tomu, abychom porazili, stejně jako v pohádce, Římany.

Samozřejmě, že k takovému táboru patří i noční stezka odvahy, na kterou jsme se my větší rozhodně těšili. Nechyběl ani tradiční celodenní výlet, tentokrát k Ivanskému jezeru v Rychnově nad Kněžnou. Zpestřením byla exkurze ke včelaři panu Jedlinskému ve

Slatině, který nám ukázal a vysvětlil vše, co se včeliček a výroby medu týká, to vše zakončené sladkou ochutnávkou čerstvého medu.

Celý týden nám utekl jako voda a už dnes se těšíme na další farní tábor, který se příští rok bude, doufáme, konat. Byly to nezapomenutelné zážitky a my tímto děkujeme všem, kteří se na uskutečnění tábora jakýmkoliv způsobem podíleli.

Zuzka a Honza Haufovi

FARNÍ TÁBOR – JEŠTĚ JEDNOU

O letních prázdninách se již tradičně konal Farní tábor. Probíhal na faře a jejím zázemí ve Slatině nad Zdobnicí ve dnech 10. – 17. srpna. Na tábor jelo 33 dětí ze Žamberka a jeho okolí a asi 13 vedoucích včetně kuchařů. Děti (a většina vedoucích) spaly v tělocvičně místní základní školy, protože tamní fara samozřejmě neposkytuje prostor pro padesát osob. Jedli jsme ve stanu, který byl postavený na zahradě hned vedle fary.

Tématem tábora byli Galové. Hned první den přivítali děti Asterix s Obelixem a sdělili jim jejich úkol – získat ingredience na kouzelný lektvar, s nímž budou moci lépe čelit Římanům, kteří se stahují nebezpečně blízko tábora. Ingredience získávaly děti za splnění různých úkolů během tábora, a byly to například včelí med, „hlen vzácné stromové žáby“, „vajíčka vodního kolibříka“ atd. Děti byly rozděleny do čtyř skupin – na jednotlivé galské kmeny. Byli to Arvernové, Bójové, Icenové a Senoni. Nejschopnější člen každého kmene se stal druidem. Jeho úkolem bylo na konci tábora uvařit ze získaných ingrediencí kouzelný lektvar. Každá skupina si vytvořila svoji vlajku charakterizující život a zvyky jejich kmene a vlastní kmenový pokřik.

rové kuchyně) odráželi. Při této hře se vyřádily jak děti, tak vedoucí.

V pondělí dopoledne probíhala hra *Na úředníky*, v níž si Galové museli vybíhat povolení ke stavbě kadibudek. K povolení potřebovaly například notář-sky ověřený útržek

V neděli se děti vydaly na lov kanců, které představovaly různobarevné lístečky schované všude po zahradě. Z nich bylo možné složit „puzzle“. Odpoledne šli Galové hledat vzácnou léčivou bylinu Gentiana Zuboviana pro Obelixe, který se ulovenými kanci přejedl; a pak hrály hru s papírovými koulemi, které házeli po nás vedoucích a my jsme je provizorním štítem (pokličkou z tábo-

toalet-ního papíru, kontrolu nepro-pustnosti žumpy, potvrzení o eliminaci negativního vlivu toalety na stav populace králíka divokého atp. Odpoledne šel celý tábor k vodě, kde děti sestřelovaly pyramidy z kelímků od jogurtů, které představovaly včelí roje, a od včelaře druidové dostali med pro svůj kouzelný lektvar.

V úterý Římané unesli kuchařku Lucku a Galové ji zachraňovali pomocí papírových koulí. Potom šly děti poslepu za Metuzalixem po jeho vousech, kde je čekala zapeklitá hádanka, na kterou měly jako tým odpovědět. Také byla pro děti připravena opičí dráha, kterou musely projít s kelímký od jogurtu, z nichž stavěly „chrám“ – co nejvyšší pyramidu.

Ve středu jsme se všichni vydali na celodenní výlet k Ivanskému jezeru a hotelu Studánka blízko Rychnova nad Kněžnou. Tam se kmenoví druidi naučili od poustevníka Ivana zaklínadlo pro uvaření lektvaru a zbytek tábora musel projít čtyřmi stanovišti, kde děti zjistily, kde se ukrývá Šílený Gal, jak ho pozdravit aby s nimi vůbec mluvil, a vyrobily pro něj korunu, aby jim předal další ingredienci do lektvaru.

Ve čtvrtek se hráli Římaní (hra Piráti převedená do galského prostředí, na kterou děti vždycky čekají už od začátku tábora). Odpoledne mohli Galové změřit své síly při Galských hrách, jejichž součástí byl hod menhirem, přeskok přes hlubokou propast, běh s kancem na zádech,

lukostřelba a běh na gruppenski, kde si děti procvičili spolupráci a koordinaci.

V noci ze čtvrtka na pátek se děti vydaly na Stezku odvahy. Musely získat vodu z posvátného pramene druidů u kaple svatě Anny. Vedoucí, kteří po cestě strašili děti, se dostali do spacáků až kolem půl čtvrté ráno.

V pátek jsme byli všichni unavení po nočním dobrodružství, takže byl výjimečně posunutý budíček asi o hodinu a půl. Galové získávali poslední ingredienci do lektvaru, kterou byl hlen vzácné stromové žaby. Děti musely propichovat balonky visící na stromech a do ešusů chytat padající tekutinu. Pak už byl nejvyšší čas na stavbu ohniště, rozdělení ohně a vaření lektvaru. Po posílnění lektvarem se celý tábor vypravil do lesa, kde proběhl boj s Římany – opět přišly vhod papírové koule – a římské vojsko bylo definitivně zahnáno hluboko do lesů. Večer se podávala grilovaná kuřata a zpívaly se táborové písně až do půlnoci.

V sobotu se uklízela tělocvična, skládal stan a každý tým se vyfotil se svou vlajkou. Po obědě postupně přijížděli pro děti jejich rodiče a všichni se rozjeli ke svým domovům.

Lukáš Sourada

ZE ŽIVOTA MISIJNÍHO KLUBKA VE SLATINĚ NAD ZDOBNICÍ

víc zájemců. Díky Bohu
za to!

Při poutní mši svaté
v kostele Proměnění
Páně připravili malí

Na konec školního roku jsme s Misijním klubkem uspořádali setkání pro děti s názvem "Těšíme se na prázdniny". Hry, zpívání, misijní puzzle a opékačka, to vše čekalo na malé i velké, počasí nám přálo, a tak jsme mohli prožít pěkné odpoledne. I o prázdninách jsme se scházeli ke společnému misijnímu tvoření, do kterého se často zapojily celé rodiny. Velmi oblíbené bylo malování na textil, při kterém vznikaly krásné plátěné tašky různých velikostí. Maminkám patří velké poděkování za jejich čas a ochotu i za společně strávené chvíle, které lákají stále

misionáři obětní průvod. Přinášeli květiny, ovoce, kytice z obilných klasů a obrázky namalované z lásky k Pánu Ježíši.

Dalším společným dílem byly Misijní jarmarky na Dětském dni u nás ve farnosti a v zámeckém parku v Žamberku na Den dětí s dobrovolníky. Za dobrovolný příspěvek zde děti nabízely keramické výrobky, malované tašky, zdobené svíce, perníčky, korálky, pohledy pro misie, misijní materiály a Misijní kalendář 2014 Srí Lanka. Ten je k dispozici v kostele nejen

u nás ve farnosti, ale i v Líšnici a Písečné. Děkuji farníkům ze Slatiny a Líšnice za jejich příspěvky, které podpoří projekty pro děti v bídě. Výtěžek přes 5000 Kč z jarmarků jsme předali v Národní kanceláři PMD ve Špindlerově Mlýně.

Poslední srpnovou sobotu jsme s Misijním klubkem strávili v Chocni, kde se sjely děti z několika diecézí na Misijní den. Program byl pestrý, od ukázek historického šermu a palných zbraní s odborným výkladem, přes výtvarné dílny, zpívání, fotbal, středověké hry, chůzi na chůdách až po liturgický tanec. Děkujeme Maruše a Danovi Klížovým z Písečné za jejich nezištnou pomoc při setkání!.. Součástí programu byla také předpremiérová projekce nového dokumentárního filmu Oázy Perlového Ostrova z prostředí misijních sirotčinců na Srí Lance. Režisér a kameraman Martin Rýznar doplnil promítání o osobní zážitky a bonusová videa. Vyvrcholením celého dne byla slavná mše svatá s obřadem přijetí dětí do Papežského misijního díla dětí. Během obřadu složily svůj slib také dvě děti ze Slatiny nad Zdobnicí: Natálka Hynková a Toník Mihulka. Malí misionáři se zavazují k denní modlitbě za misie a týdenní almužně pro chudé v rámci svých možností. Úkolem členů je také usilovat o křesťanskou lásku, radost a pokoj ve svém okolí. Byla to pro naše Misijní klubko velká radost! Děti zde oslavily i 170 let Misijního díla dětí symbolickým zapálením 170 svíci v srdci, aby si připomněly, že mají stále zapalovat svá srdce pro misie! Všechny fotografie z Misijního dne, který podpořil projekty PMDD pro děti na Srí Lance, najdete na misijním webu:

Celé setkání se neslo v duchu slov papeže Františka: „misionáři nemají být smutní a skleslí, ale naopak, mají šířit radost a naději všude kolem sebe!“ A k tomu chceme vést naše děti i v novém školním roce a vyprošovat jim stále Boží požehnání!

Za Misijní klubko ve Slatině nad Zdobnicí *Bronislava Halbrštátová*,
diecézní ředitelka PMD, www.missio.cz

P. JAN ŠIMEK – DLOUHOLETÝ KNĚZ V ŽAMBERKU

Pan děkan Šimek, tento krásný a oduševnělý člověk říkával: „Lidský život není dlouhý, ale vejde se do něj mnoho utrpení a bolesti a tak je to i v životě kněze. Lidský život je jen součet chvil, jsme tu jen krátce, chvilku, trvalé bydliště tu nemáme.“

Narodil se 23. 9. 1917 v malé vesničce Pavlišov u Náchoda. V rodině, která se později přestěhovala do Horní Radechové, se ještě narodila dvojčata Oldřich a Božena. Otec dětí Jan Šimek žil celý život příkladnou vírou, celý život pracoval jako dělník. Matka Hermína pro srdeční nemoc nemohla do zaměstnání, pracovala

v domácnosti a starala se o děti. Syn Jan navštěvoval Základní školu v Horní Radechové do 11 let. V září 1928 nastoupil do „Boromea“ – gymnázia v Hradci Králové. Tady studoval do roku 1936. V tomto roce vstoupil do kněžského semináře v Hradci Králové. Na svátek sv. Petra a Pavla 29. června 1941 byl v katedrále sv. Ducha v Hradci Králové vysvěcen na kněze. Jeho světicím biskupem byl Dr. Mořic Pícha. První primiční mše

svatá se konala v Horní Radechové 6. července 1941. Nový kněz P. Šimek pak jako kaplan nastoupil do Chlumce nad Cidlinou, později působil v Nové Pace. Po čtyřech letech dostal jako administrátor první faru v dnešním Rudníku u Vrchlabí. Rodiče P. Jana Šimka na několik let opustili chaloupku v Horní Radechové a byli synovi nablízku k pomoci v jeho kněžské službě při kostele sv. Václava a na faře. Kněžská služba v Rudníku trvala 7 let.

Mladému knězi bylo 35 roků, když 1. srpna 1952 na plných 33 let nastoupil do Žamberka. Mše svatě sloužil v Žamberku, v Lišnici, v Helvíkovicích i Kameničné. Jezdil i do školy v Lišnici učit náboženství. Pravidelně navštěvoval nemocné jak doma, tak v léčebně Albertinum. A každému, kdo o to stál, přinášel

útěchu. Nemocným věnoval svůj čas jak ve dne, tak i v noci.

P. Jan Šimek byl cítělem Matky Boží, modlil se k ní denně několikrát. Uměl krásně zpívat, miloval vážnou i chrámovou hudbu. Kdo ho slyšel hrát na kytaru, nezapomene na lidové, ale i country písničky v jeho podání. S partou muzikantů si v Žamberku zahrál i na housle. Další jeho velkou láskou byly květiny, ze všeho nejvíce miloval růže.

V roce 1966 se zasloužil o opravu kostela v Líšnici. Při každodenním výstupu na věž kostela, kde opravoval nátery a kříž, jej náhodní kolemjdoucí museli obdivovat. Tady se projevil jeho další koníček, láska k výškám. „Kdybych nebyl knězem, byl bych pilotem“, říkával a tiše dodával: „Čím jsem výše, tím jsem blíže k Panbíčkoví“.

Osobní život hovoří o jeho všestrannosti. Měl rád vše krásné a ušlechtilé, přitom byl velmi skromný. Miloval zvířata, jeho pes byl jeho chloubou a okrasnými ptáky se pyšnil. Do přírody velmi rád jezdil na kole nebo chodil jen tak s batůžkem pěšky. Měl rád stromy a v jejich stínu se modlival - vždy říkal, že ve všem máme vidět Pána, ten všechno stvořil.

V roce 1966 byl P. Šimkovi odebrán státní souhlas, na přímluvu představitelů Žamberka i Líšnice mu byl však brzy navrácen. On šel tiše dál, žádnou zášť v srdci proti nikomu neměl, snažil se dál být všem přítelem.

Jednoho listopadového dne se jeho kněžská služba, která trvala 33 roků, zastavila. Uprostřed práce 4. 11. 1985 služebník oltáře odevzdal její plody Pánu Bohu - P. Jan Šimek se chystal k odchodu, k odchodu na věčnost. Napsal oznámení všem farníkům a blízkým. Zavolal si svého přítele z Letohradu, P. Petra Ducháčka, který mu naposledy podal Tělo Páně. Ve své pracovně na fáře u velkého kříže se loučil se vším a se všemi. Potom teprve byl odvezen do nemocnice v Červené Vodě a to podle jednoho z jeho posledních přání přes Líšnici, kde se v duchu rozloučil s místním kostelíčkem. V nemocnici zemřel v 10.30 hodin na třetí infarkt. Jak žil, tak tiše odešel.

Zemřel člověk, který byl pro nás po 33 let v dobách dobrých i zlých velkou oporou. Všichni lidé, kteří ho znali, dodnes vzpomínají. V jeho poslední vůli se píše:

„Já, Jan Šimek, administrátor v Žamberku, při nejlepším vědomí a svědomí, pro případ mé smrti činím toto prohlášení. Svou duši odevzdávám Božímu milosrdenství. Mé tělo po zádušní mši svaté v děkanském kostele přeneste do posvěcené země v Žamberku do některého z kněžských hrobů. Všem svým ovečkám, i těm, co nebyly v jednom smýšlení, vyslovuji Pán Bůh zaplat' za lásku a přátelství. I já se snažil být přítelem všech. Jestli jsem někomu ublížil, prosím, pro lásku Boží, abyste mi odpustili. Nashledanou všichni v náručí milosrdného otce a nebeské Matky Panny.“

Podle informací neteře P. Šimka a dalších zdrojů sestavil R. Doleček (č.p. 130).

Se svolením autora a s redakčními úpravami přetištěno z LÍŠNICKÉHO ZPRAVODAJE z dubna 2009.

VZPOMÍNKA

Některé rodiny mívaly rodinného lékaře. Naše rodina měla rodinného kněze. Pan děkan Jan Šimek provázel náš život po mnoho let. Již více než před padesáti léty stvrdil náš slib manželství v chrámu sv. Václava. Tehdy se tak stalo po předcházejícím úředním výkonu na radnici a k velké nelibosti tohoto úřadu.

Nedlouho potom odcházela z tohoto světa naše stará babička Kristýna. Přijel jsem ho pro ni požádat o svátost nemocných. Zeptal se mě, jak jsi tady? No, na motorce, odpověděl jsem. Tak chvíli počkej, odvětil. Vrátil se z kostela, i on usedl na Jawu - péráka a s Tělem Krista mezi námi jsme vyrazili za babičkou, se

kteřou pak doma delší dobu strávil. Poděkoval jsem mu, ale odmítnutím díky mě překvapil. Naopak s velkým důrazem on děkoval mně. Zůstalo samozřejmě tajemstvím, jak on s babičkou její život uzavřel. Ona pak přestala už komunikovat s okolím, jen na zprávu o narození její pravnučky Hany ještě zareagovala a za kratší čas skonala.

My jsme se odstěhovali, založili novou domácnost a do Žamberka jsme se vrátili teprve po mnoha letech, oba již v důchodu. Pan děkan však v Žamberku pokřtil všechny tři naše děti. Ty mezitím odrostly. Po letech moje matka Marie vážně onemocněla. Bylo to krátce před zlatou svatbou, kterou s otcem měli oslavit. Pan děkan tatínkovi slíbil, že jim tu zlatou svatbu se vši parádou vystrojí později, až se maminka uzdraví. Slib však splnit nemohl, matka zůstala s potměšlým rozumem několik roků trvale upoutána na lůžko, zcela odkázána na své okolí. Pater Jan Šimek ji nakonec o půl roku (jak říkával můj otec) „předěšel k Vojtěchovi“. Ze svého náhrobku se dívá na několik kroků vzdálený hrob mých rodičů. Jak věříme, jejich duše jsou všechny společně v náručí Božím, protože oni všichni byli dobrými a čestnými lidmi.

Jaroslav Schröffel

ROZHOVOR S PANÍ ZDISLAVOU KRÁLOVOU

Ke službě nemocným a umírajícím je potřeba chápat smysl utrpení a umírání. Je málo takových, kteří by chtěli trávit nedělní odpoledne mezi nemocnými a trpícími. Zdiša Králová k nim ale patří. Několikrát do měsíce míří k Albertinu a snaží se vnést trochu víc lásky a světla do života pacientů a podle svých sil jim přiblížit Krista. Celým srdcem se snaží plnit své heslo: Všechno ke Tvé cti a chvále a lidským duším ke spasení.

Odkdy chodíš za nemocnými?

Jednou nás P Daniel požádal, zda bychom občas zašly za paní, která leží v Albertinu. Je těžce nemocná a nikdo za ní nechodí. Bylo jí 40 let a věděla, že se neuzdraví. Ale nikdy si nestěžovala a nic nevyčítala. Měla velikou radost, že jsme přišly a úplně ji stačilo, když jsme ji držely za ruku a modlily se u ní.

Nebylo jí divné, že za ní chodí cizí lidé?

Přijala nás velmi dobře. Asi proto, že ji z rodiny nikdo nenavštěvoval. Pak jsme byli na jejím pohřbu. Nikdy jsem nic takového nezažila. V kostele byl jen pan farář Miloš Kolovratník, potom její tchyně s jejím synem a nás pět Žamberáků. Motlovi, paní Mikysková, Maruška Kolomá a já. K pohřebnímu vozu ji nesl P. Kolovratník, pan Motl a pracovníci pohřebního ústavu. Přitom to byl pohřeb tak plný důvěry... Dovedli jsme si navzájem pomoci. Tchyně si pak vzala jejího syna do své péče. Pro mě to byl jeden z největších zážitků v životě. Že kříž se s pomocí Boží, může stát zdrojem usmíření s Bohem a vyprošení něčeho dobrého. Už to není to, co deptá a ničí nebo naplňuje zoufalstvím.

Myślím, že je těžké nemoc a utrpení takto přijmout...

Vždycky záleží na úhlu pohledu. To je Boží dar a pak také člověk, který ten kříž má, aby našel někoho, kdo mu ten úhel pohledu zprostředkuje. Kdo se ocitne v nějakém ústavu pro nemoc nebo nemohoucnost, aby si dovedl říct: musím být velice rád nebo ráda, že mám čistou postel, dostanu najíst, možná za mnou někdy někdo přijde a je o mě po přirozené lidské stránce o to nejnnutnější postaráno. Nemocný člověk není zbytečný. Nemusí se vyrazovat ze společnosti.

Pak jsem se ocitla v nemocnici já. Ležela jsem v nemocnici v Červené Vodě připoutaná ke kapačce a nemohla vůbec z postele. Přišel za mnou pan farář a přinesl mi sv. přijímání. Pro mě to byl tak obrovský zážitek... Nemohla jsem ani na záchod, ale Pán Bůh mě má tak rád, že za mnou přijde až do postele. Byla jsem v té chvíli nesmírně šťastná. Pro mé spolupacientky to bylo neobvyklé a překvapující a večer je zajímalo vše. Od kněžského celibátu, až po děti v koncentráku jsme probraly kde co. Co jsem věděla, to jsem řekla. A druhý večer jsme na pokoji zpívaly. Každá si řekla písničku. A když jsme ji znaly tak jsme ji zazpívaly. Repertoár byl velice široký, od Matičko Boží obětuj, až po Stěnko Rázina.

Nějaký čas jsem pak do Albertina nechodila. Měla jsem děti, starala jsem se o maminku.....Bylo štěstí, že jsme byly 4 sestry a pomáhaly si. Kdybych byla sama, nedá se to zvládnout.

Potom, když byla po revoluci možnost, nabídla jsem se, že bych tuto službu konala. Viděla jsem, jak sv. přijímání pomáhá. Chodila jsem v Albertinu za paní, která umírala na rakovinu. Modlila jsem se u ní a také chtěla, abych jí zpívala její oblíbenou píseň „K nebesům dnes zalet’ písni, tam kde sídlí

Matka Tvá.“ Nebo jsem se s ní modlila desátek růžence. Paní se uklidnila. Takové škubání a napětí polevilo a usnula. I sestry viděly, že se paní ulevilo a vnímaly to pozitivně. Také, že víra není to, že tamhle to musím a tohle to nesmím, ale je to dar. I můj bratr umíral na rakovinu. Byl tady tenkrát P. Jindřich Krink. Říkal: „Když někdo umírá, vzbuzujte u té duše důvěru v Boží lásku. Snahu litovat toho co se nepovedlo a duši k Bohu nasměrovat.“ Protože u umírajícího nejdéle funguje sluch. U mého bratra jsem byla se sestrou. Jirka dostal sv. nemocných a pak si ho Bůh vzal k sobě. Držely jsme ho za ruku a se svolením sousedního pacienta jsme se modlily a zpívaly.

Chodiš za nemocnými jen na doporučení?

Musím se o nich nějakým způsobem dozvědět. Nedávno mi volala ředitelka domova důchodců v Ústí nad Orlicí, že do Albertina převezli paní, která je zvyklá se modlit a zpívat. Paní byla ve velmi špatném stavu, ale oči prozrazovaly, že vnímá a je ráda. Tak tam za ní chodím.

Jak to přijímají spolubydlící na pokoji?

Jednou to nebylo jednomu pánovi příjemné, že chodím na pokoj za jeho spolu-
bydlícím a nosím mu sv. přijímání. Vždy si přikrýval hlavu polštářem a říkal, že si to
nepřeje, abych tam chodila. Prosila jsem Pána, jak to mám udělat. Až mě to napadlo.
Když jsem zase přišla, poprosila jsem nejdříve toho pána, jestli tam můžu být a zda mi to
dovolí. A on řekl, že jo. Snažila jsem se trochu to omezit a nebyť tam dlouho. Pak jsem
mu šla poděkovat, jak je hodný, že nám to dovolil a jakou nám udělal radost. Při další
návštěvě jsem se zase dovolila a zase jsem mu šla pak poděkovat. Potom mu to už
nevadilo, ale vždycky jsem navázala kontakt i s ním. Nebylo mu to příjemný, ale už si
nepřikrýval hlavu polštářem a vždycky nám to dovolil.

Dostanete se i k tomu, co je trápí?

Někdo se i svěří, jak ten život
měl těžký, že znali jen práci a na
častější chození do kostela nebyl
čas. Ale teď, když tu možnost
mají, je to pro ně veliká posila.
Pokud chtějí sv. smíření nebo sv.
nemocných, řeknu to panu faráři.
Někdo byl věřící jako dítě a pak
se znovu k víře vrací. Třeba i po
36letech. Je to přínos i pro mě
a moji rodinu. Aby i moje děti
a vnoučata poznaly, jaký je víra
dar a že má smysl konat dobro.
Teď je moje heslo: všechno ke
Tvé cti a chvále a lidským duším
ke spasení. Proto jsme na světě,
abychom konali dobro. Pak není
život zbytečný.

*Vychází Ti vstříc i personál
Albertina?*

Nedívají se nepřátelsky.
Chodím na doporučení, nebo pár
známých sestřiček poradí... Někdy se jim snažím říct třeba vtip. Někdy mají tolik práce,
že ani na vtip nemají náladu. Většinou mi vycházejí vstříc. Nemůžu si stěžovat. Jednou
mě nepřijímal jeden pacient, který mě tam potkával. Chodil a říkal: „No jo, zase je tady
to Dominus vobiskum.“ Třeba neměl dobré zkušenosti s vírou. Ale kdybych tam Pána
Boha přinesla, tak mi vůbec nevadí, že jsem Dominus vobiskum. Vydržet posměch, to je
to nejmenší. Setkávám se s tím celý život. Na základní škole jsem byla kostelní krysa. Na
průmyslovce jsem byla idealistický poskok kapitalismu na socialistické škole. Nikdy jsem
víru neskrývala. Jednou na školním výletě na průmyslovce se nám utopil spolužák. Tři
spolužáci nezávisle na sobě mi řekli, že mi víru závidí. Při jeho pohřbu všichni viděli, že
jsem šla k přijímání, nesla dary, ale od té doby se mi pro víru nikdo nesmál.

Kdyby Tě chtěl někdo následovat a řekl si, že taky bude chodit za nemocnými, jak to má udělat?

Pokud si chce někdo jen povídat a má motivaci pomáhat, tak to záleží jen na něm. Poradí i personál. Nosím sv. přijímání a na to musím mít svolení našeho kněze a svolení z biskupství. Samozřejmě je lehčí jít za někým koho znám. Někde existují organizace, které chodí navštěvovat nemocné a jsou v kontaktu s personálem a oni si je zvou. Funguje to hlavně ve větších městech. Myslím, že by se to dalo domluvit s personálem, nebo kdo by se chtěl připojit, ať se mi klidně ozve. Dobra není nikdy dost.

Bojiš se Ty smrti a umírání?

Bojím se spíš bolesti. Jsem srábotka. Bolest snášet neumím. Jinak poznám spoustu věcí, co teď nechápu. Třeba to, proč mi zemřel bratr ve 46 letech na rakovinu. Jenom Bůh vidí všechny souvislosti. Hlavně ať je, Pane, všechno ke Tvé cti a chvále!

Děkuji Ti za rozhovor i čas, který jsem s Tebou mohla strávit. Přeji Ti hodně sil a Božího požehnání do Tvé práce i do osobního života.

Eva Šípková

PS: Člověk je jediný tvor na zemi, který má schopnost uvědomovat si svou konečnost. Když člověka překvapí smrt v podobě neočekávané či očekávané, dostaví se strach. Proto je asi tak málo ochoty být a zůstat do posledních chvil s umírajícími. Je to služba lásky nekončící a nekonečné. Je veliké štěstí, když se v utrpení, osamocení a strachu najde někdo, kdo přinese do těchto chvil naději a zprostředkuje jiný úhel pohledu a tuto službu lásky právě tak, jak to dělá Zdiša Králová.

ZÁMECKÁ KAPLE DŘÍVE A DNES

Zámecká kaple zasvěcená Nanebevzetí Panny Marie má svoji historii popsanou v mnoha záznamech. Vznikla současně se stavbou zámku koncem 17 století. Od roku 1815 je ve vlastnictví rodiny Parishů. Koncem 19 stol. byl interiér restaurován. V roce 1948 byli brutálně vyhnáni majitelé a vše zabrala (ukradla) státní správa. Výzdoba kaple "zázrakem" zůstala nedotčena, na rozdíl od vybavení zámeckých místností, které si někteří občané přemístili domů. V r. 1990 bylo vše v restituci vráceno Parishům. Pan M. Parish se synem Davidem brzy započali nejdříve se záchranou červotočem napadených dřevěných částí oltářů a to se povedlo. Další obnova pokračovala restaurováním klenby nad presbytářem v r. 2011. Za rok se podařilo obnovit strop v celé kapli. Dílo je krásné a kvalitní. Nyní probíhají závěrečné práce na bočních stěnách, práce je to velice odborná a i fyzicky namáhavá. Po dokončení díla spatříme nádheru, kterou nám před staletími vytvořili předkové a v současnosti zachovají a zanechají vynikající odborníci. Děkujeme.

Zd.Bureš

OLTÁŘ V KAPLI SV. VOJTĚCHA OPĚT „KOMPLETNÍ“

Na uplynulém XIII. ročníku Svátků dřeva byla představena nově vytvořená plastika sv. Václava. O její vytvoření už bylo žádáno v minulých letech, realizace však dopadla až

v roce zakončeném třináctkou. Už v roce 2011 oslovil muzeum pan vikář Oldřich Kučera o pomoc. Proto jsme sakrální dřevorezbu zařadili do plánu a umožnili tak představení plastiky.

Samotné realizace se zhostila dílna Břetislava Kafky z Červeného Kostelce. Nebyl to však jednoduchý úkol. Sochu bylo třeba vyhotovit podle fotografie, která zachycuje celý oltář a byla pořízena v roce 1900 (viz příložené foto). I v době moderních digitálních technologií nebylo pro řezbářskou dílnu snadné plastiku vytvořit. Předlohou byla také „kolegyně“ z oltáře – plastika sv. Vít, který byl při této příležitosti oživen a očištěn od nečistot a prachu. Výsledek jste si mohli prohlédnout v sobotu 22. června, kdy byla nově vytvořená socha veřejnosti oficiálně představena na žamberském zámku. Dnes už si ji můžete zajít prohlédnout do kaple sv. Vojtěcha na hřbitově, kde ji umístili v minulých dnech farníci.

Znovunavrácení sochy sv. Václava bylo možné díky finanční podpoře města Žamberk.

Za Městské muzeum Žamberk *Lucie Ralíková*

JAK JSEM JELA NA DUCHOVNÍ OBNOVU

Celé tropické léto jsem si šetřila dovolenou, abych v září mohla vyrazit na Svatou Horu u Příbrami na exercicie. Téma: „*Jak prohloubit duchovní život.*“

Hodila jsem za hlavu všechnu práci, včetně zahrady a vyrazila načerpat duchovní posilu na Svatou Horu. Horší počasí už snad ani být nemohlo. Zima a lilo a lilo. Pohyb po venku jsme my exercitanti převážně omezili pouze na přesun na jídlo a mše sv. v bazilice. Na náladě mi nepřidalo ani to, že ač unavená po dlouhé cestě, jsem nemohla v noci spát. Ve středu jsem toho měla dost a rozhodla se, že se do města pojedu podívat autem. Nastala katastrofa. Auto popojelo o 3 metry, motor zhasl a už se nenatočil. K mému nevyspání se přidala panika, co si teď počnu 300km od domova. V areálu Svaté Hory mi řekli, že jejich opravář má celý týden dovolenou. Zbyla mi jediná možnost. Bratranec, který bydlí několik km odtud. Byl sice na

cestách, ale poprosil svého kamaráda automechanika, jestli by mi auto opravil. Pán slíbil, že má sice plno, ale jakmile mu vyjde chvilka, přijede se na auto podívat. Nezbyvalo než strávit přednášku a mši sv. připravená vyběhnout ven až mě pán prozvoní. Jak jsem si to „užila“ si umíte představit. Odpoledne přijel. Auto ani nehleslo. Odtáhli ho do autoservisu s tím, že se večer ozve. Šla jsem na odpolední přednášku a po té jsem se rozhodla dát si alespoň duši do pořádku a zajít ke sv. smíření. Chudák pan farář. Naprosto jsem se mu tam zhroutila. Naštěstí to byl velice moudrý a vzdělaný muž. Trpělivě mě vyslechl. Rozhovor s ním a rozhřešení mi dalo nepředstavitelný klid. Večer mi volali z autoservisu, že auto je opraveno a druhý den, kdy jsem měla odjet domů, mi ho přivezou. Cesta zpět proběhla bez komplikací. Druhý den po příjezdu jsem vyrazila na houby a ve vestě jsem našla řidičský průkaz. Celých 580km jsem absolvovala bez něho. I tak může vypadat duchovní obnova a Boží pomoc a ochrana....

Eva Šípková

JE VĚŘIT V BOHA ABSURDNÍ?

Myslím, že věřit v Boha je absurdní. Svým způsobem je to stejně absurdní jako věřit ve Slunce. Při pohledu ze Země se myšlenka, že ta malá tečka, kterou navíc pro oslňující zář spíše tušíme, než skutečně vidíme, je ve skutečnosti zdrojem životodárné energie, zdá skutečně směšná. A přece tomu všichni slepě a neochvějně věříme, aniž bychom se o tom skutečně přesvědčili. Přemýšleli jste ale někdy o tom, jaká by byla vaše odpověď, kdyby se vás někdo zeptal, odkud to tak jistě víte?

Pravděpodobně jste se to dozvěděli od rodičů už jako malé děti, takže nemáte důvod o tom pochybovat. Vlastní rodiče by vám v tak zásadní věci přece nelhali. Možná ne. Ale i oni jsou konec konců jen lidé, a jejich možnosti jsou stejně omezené jako ty vaše. O existenci Slunce se sotva dozvěděli jiným způsobem než od svých rodičů, a ti zase od svých. Ale co když lidstvo žije ve skutečnosti odpradávná v omylu. Co když je slunce jen iluzí někoho, kdo si potřeboval vysvětlit existenci světla a tepla, jež však ve skutečnosti existují sami od sebe?

Možná vám taková otázka přijde v dnešní době obřích teleskopů, superdalekohledů a robotů létajících do vesmíru šílená. Věda přece přináší tolik empirických důkazů. Ano, jistě. Ale kolikrát už měli lidé v ruce něco, co považovali za nezvratný vědecký důkaz a pak se ukázalo, že všechno je úplně jinak? Kolikrát v dějinách už se vědci prostě mýlili, nebo dokonce účelově lhali? Kdo z vědců si sáhl na Slunce, nebo se mu alespoň přiblížil na dosah? Nikdo.

Můžete mi namítnout, že vy přece máte důkaz o existenci Slunce. Vnímáte jeho světlo a teplo. Hřejete se v jeho paprscích a vnímáte, jak se ochladí, když zajde za mrak. Není to dostatečný důkaz?

Tomu, kdo v existenci slunce skutečně věří, takové důkazy jistě stačí, aby za nimi viděl jejich původce. Toho, kdo upřímně hledá, mohou dovést na cestu. Tomu, kdo nechce věřit, nestačí žádný důkaz.

Zeptá-li se mě někdo, odkud vím, že existuje Bůh, musím popravdě odpovědět, že od svých rodičů. Řekli mi o něm už jako malému dítěti a já nemám důvod jim nevěřit. O Boží existenci se sotvakdy přesvědčím za pomoci nějakého superteleoskopu, nebo obřího dalekohledu, zrovna tak, jako si nikdy nesáhnu na slunce. Ale mohu se hrát

v paprscích jeho lásky a vnímat světlo, které mi dává na cestu. Mohu cítit ochlazení, když se mi na chvíli ztratí za mrakem mého hříchu. Když se dívám na stvoření, které vyšlo z jeho ruky, těžko se mi věří, že je to jen tak samo od sebe, zrovna tak, jako se těžko věří, že za světlem a teplem se neskrývá žádné slunce. Ta představa mi přijde absurdní.

Lída Ježdíková

NEJLEPŠÍ VÍNO

Muž a žena se vzali v pokročilém věku a k jejich velké radosti a překvapení se jim narodilo dítě. Byl to chlapec, kterého vychovávali s velkou láskou a péčí, a třebaže byli velmi chudí, poslali ho, aby se učil u jednoho moudrého muže, aby sílil také na duchu. Když se chlapec vrátil domů, toužil jen po tom, aby splatil rodičům svůj dluh.

"Co bych pro vás mohl udělat, abych vás opravdu potěšil?" ptal se.

"Ty jsi to nejdražší, co máme," odpověděli mu rodiče. "Ale jestli skutečně chceš pro nás něco udělat, sežeň trochu vína. Máme na něj velikou chuť a celá léta jsme neměli ani kapku..."

Chlapec neměl peníze, aby víno koupil. Ale když šel jednoho dne do lesa na dříví a měl žízeň, napil se z obrovského vodopádu. Připadlo mu, že ta voda chutná jako nejvybranější víno. Naplnil jí tedy džbánek a pospíchal domů.

"To je můj dárek - džbánek vína," oznámil rodičům.

Rodiče ochutnali, a přestože necítili nic než vodu, usmáli se a od srdce synovi poděkovali.

"Příští týden vám donesu další džbánek," slíbil jim syn. A tak to pokračovalo řadu týdnů. Rodiče nechťeli synovi kazit radost, s chutí pili vodu a sledovali, jak synova tvář září štěstím.

A tehdy se stalo něco podivuhodného. Všechny jejich mozoly zmizely a vrásky se vyhladily.

Jako by ta voda byla zázračná.

Tím zázrakem je poděkování. Někdo pere, žehlí, vaří pro ostatní deset, dvacet, třicet let. Žije s nimi, pečuje o ně, miluje je ve dne v noci. A přesto nikdy neslyší ono slovo: "díky".

Poděkování není otázkou vybraného chování. Znamená to, že řekneme tomu druhému: "Všiml jsem si, že existuješ."

Proto je náš svět plný neviditelných lidí.

Z knihy Živá voda pro duši, Bruno Ferrero, Kladivovi

ÚKLID PŮDY KOSTELA

Při oslavě křesťanského Silvestra na faře se při kupě zábavy rozdávaly i úkoly na přicházející rok. Mě zaujal papírek s nápisem: úklid půdy kostela. S velkým nadšením a úmyslem prozkoumat taje půdy kostela jsem ho z nástěnky sundala. Později při představě rozlohy půdy jsem se toho úkolu

začala obávat, ale jak jistě tušíte, nevzdala jsem to!

Oslovila jsem další místní mládežníky z našeho spolča a jedno pondělní odpoledne jsme se s kýblíky v rukách dali do toho. Sešlo se nás sedm, nahoře jsme vždycky nabrali do kýblů nepořádek, dole jsme to vyklopili do přistavené multikáry a opět vystoupali 110 schodů nahoru pro další. Nošení jsme si zpestřovali povídáním, závoděním nahoru po schodech a pitím cocacoly :). Když byla multikára plná, byli jsme všichni špinaví od prachu až za ušima, bolely nás nohy a ruce, ale všichni jsme měli dobrý pocit ze zdárně odvedené práce :).

A protože po každé práci je dobré dostat odměnu, i my si takovou dopřáli. Ještě jednou jsme vystoupali schody a vydali se ještě více nahoru, kde jsme obdivovali obrovské zvony a také si prohlédli naše město z výšky. Myslím, že se úklid opravdu vydařil a tímto děkuji všem, kdo do toho šli se mnou!

Markéta Kladivová

„PÁNI MINISTRANTI“

Prázdniny ministrantů v roce 1950 jsme asi 20-25ti členná parta kluků prožívali v Neratově. Fara, ještě obyvatelná, nám poskytla přístřeší a hlavně kuchyň s laskavou paní Jedličkovou, naší tetou. Vedl nás a "krotil" trpělivý velebný pán František Karel. Na dvoře a zahradě vyráběli obětaví farníci s P. Císařem z Rokytnice šindele na opravu střechy kostela. Měl se urychleně zakrýt otvor z roku 1945 po pancéřové střele opilého ruského vojáka. Interiér kostela byl ještě relativně v zachovalém stavu a nevykradený. Vše rychle pustlo od vyhnání sudetských obyvatel německé národnosti v r. 1946. V následujících letech plánovali tehdejší mocipáni zbourání kostela, ale naštěstí chyběly peníze. No a my kluci pracanti jsme "asistovali", uklízeli atd. Stihli jsme ještě koupání a průzkumné výpravy po okolí a do lesů s nebezpečím pozůstatků války.

Po příchodu P. Šimka jsme navštěvovali hory - Krkonoše, Jeseníky, stany s sebou. Před odjezdem na nádraží nás pan farář požádal: oslovujte mě pane vedoucí, abychom nebyli sledováni. V r. 1956 jsme se těšili do Neratova pod stany. V Rokytnici na faře jsme vyráběli podsady. Krátce před odjezdem nám byl tábor zakázán, údajně neodpovídající hygienickému prostředí ...! Přeji všem příští pěkné prázdninové prožívání.

Zd.Bureš (ministr.v.v.)

HLEDÁ SE PĚSTOUNSKÁ RODINA, NEJEN PRO MALÉHO DVOULETÉHO KLUKA

Díky lepší práci sociálních pracovníků i díky tomu, že máme již více pěstounů, ubývá dětí, které vyrůstají mimo rodinu. Amalthea aktuálně hledá dlouhodobé pěstouny i pro malého dvouletého kluka, který nemůže vyrůstat s mámou a tátou. A nejen pro něj. Ředitel občanského sdružení Amalthea David Svoboda k tomu říká: „Stále je hodně dětí,

kteře nemají to štěstí být doma s mámou a tátou. Proto potřebujeme nové pěstouny, na kratší i delší dobu.“ Na jak dlouho – to vždy záleží na konkrétním dítěti a jeho situaci a potřebách.

Amalthea pomáhá novým zájemcům o pěstounskou péči vyznat se v tom, co všechno je třeba udělat, než se člověk pěstounem stane. Není toho málo, ale jak říkají sami pěstouni – stojí to za to. „Včera jsem mluvila s novými zájemci o pěstounství. Říkali, že jejich děti už jsou velké, ale že mají čas a chuť věnovat se ještě dítěti, které to potřebuje. Pěstounství je nadechlo. Dává to prý smysl.“, doplňuje Ria Černá za Centrum náhradní rodinné péče Amalthea. Právě tam se mohou zájemci dozvědět další informace. Telefonicky na čísle 773 952 819, na webu www.amalthea.pardubice.cz nebo e-mailu pestouni@amalthea.pardubice.cz.

Mgr. Ria Černá, Amalthea o.s.

POZVÁNKA NA KNAPOVECKÉ POSVÍCENÍ

Římskokatolická farnost Knapovec zve **v neděli 20. října 2013** v rámci Knapoveckého posvícení na koncert smíšeného pěveckého sboru **ALOU VIVAT** Ústí nad Orlicí.

V Knapovci zahájí nedělní program v **15.00 hod. mše svatá** v kostele sv.Petra a Pavla a v **16.00 hod.** naváže **koncert ALOU VIVAT**. Po koncertě zveme všechny domácí a návštěvníky na posvícenské koláče a občerstvení před kostelem. Knapovecké posvícení je součástí projektu Knapovecký rok podpořeného městem Ústí nad Orlicí.

PhDr.Jana Staňková a P.Vladislav Brokeš

ZPRÁVY Z FARNOSTI

Současné vydání Zpravodaje obsahuje rubriku krátkých zpráv o událostech, které se ve farnosti odehrály od vydání letošního červnového čísla. Chtěli bychom také, aby čtenáři byli stručně informováni o probíhajících nebo připravovaných akcích, zkrátka, aby náš občasník pomáhal vytvářet živé farní společenství. Tak tedy:

- Přiložená fotografie ukazuje sv. Václava, jak je připraven a čeká, aby byl po létech opět umístěn na oltář hřbitovní kaple sv. Vojtěcha. Stalo se tak 12. září 2013.
- Všichni farníci si jistě povšimli mohutného jeřábu u chrámu sv. Václava v Žamberku. Z jeho

Farní zpravodaj - Žamberk

vysoko vysunutého ramena řemeslníci opravili porušenou omítku. Kostel teď i z této strany září novotou a s detailně upraveným okolím vytváří jedinečnou a nepřehlédnutelnou dominantu Žamberka. Občanům i návštěvníkům města zároveň ukazuje, že je zde společenství lidí, které vzorně pečuje o zdejší nejvýznamnější kulturní památku. Může nás hrát vědomí, že jsme v několika sbírkách pomohli uhradit finanční podíl farnosti na těchto opravách. Obejděte a prohlédněte si celý kostel a zastavte se pod mohutným bukem, u jeho kmene poznáte, jak jsme nepatrní.

- Kapličku ECCE HOMO Pod Suticí v Polsku v příštím roce čeká třísté výročí její existence. V srpnu získala nový nátěr plechové střechy a před tím, v první etapě, byla nově natřena i její okna, okenice a dveře. Všechny práce provedl za součinnosti sousedů z Polska pan Milan Kirsch.
- Sobotní odpolední mše svaté se konají v kostele, protože v zámecké kapli probíhá další etapa její rekonstrukce. Jak jinak, lešení stavěla naše lešenářská parta.
- V létě se opět uskutečnil letní farní tábor dětí ve Slatině nad Zdobnicí.
- Naši pastorační radě končí funkční období a právě v době vydání Zpravodaje bude připravena nová kandidátka pro volbu nových členů. Schránka s návrhy kandidátů je již přeplněna. Složení nové rady tedy zdaleka není farníkům lhostejné.

KALENDÁŘ AKCÍ:

Pravidelné akce			
Název	Dny konání	Začátek	Nejbližší termín
Náboženství	středa	ve 13:30	2.10., 9.10.
Mše svatá pro děti	první pondělí v měsíci	v 17:30 na Rozálce	7.10.
Katechismus pro dospělé	pondělí - 1x za 2 týdny	po večerní mši svaté	7.10.
Farní knihovna	pondělí - 1x za 2 týdny	po večerní mši svaté	7.10., 21.10.

Plánované akce		
Název	Termín	Místo
Farní den	neděle 29.9. po mši sv.	fara Žamberk
Ekumenická bohoslužba	čtvrtek 3.10. v 17:00	husitský kostel
Cyklovýlet pro rodiny	neděle 13.10. odpoledne	Ústí n/O - Brandýs n/O - Choceň
Sbírka šatstva	sobota 19.10. 8-11:30	kaple P. Marie Bolestné
Misijní most modliteb	sobota 19.10. ve 20:00	chrám sv. Václava v Žamberku
Farní silvestr	sobota 30.11.	fara Žamberk

Děkujeme všem, kdo napsali své příspěvky do tohoto čísla Farního zpravodaje. Těší nás, že máte zájem o zkvalitnění našeho občasníku. Další písemné příspěvky můžete osobně předat někomu z redakční rady nebo posílat e-mailem na níže uvedenou adresu. Další číslo vyjde v prosinci.

Technické náklady na výtisk Farního zpravodaje činí 5 Kč. Dobrovolné příspěvky na jejich úhradu můžete vhazovat do kasiček k tomu určených přímo v kostele.

Členové redakční rady Farního zpravodaje jsou: Marek Faltus, Ondřej Jäger, P. Oldřich Kučera, Roman Moskva, Jaroslav Schröffel a Marie Souradová. Technické zpracování: Ondřej Jäger, Václav Ježdík a Roman Moskva. Zpravodaj byl vydán díky dobrovolným příspěvkům aktivních farníků. Svoje připomínky a příspěvky můžete zasílat na email:

zpravodaj@farnostzamberk.cz; www.farnostzamberk.cz

Fotogalerie: <http://farnostzamberk.rajce.idnes.cz/>